

Notiser

I beslutsteori talar man ofta om det "förväntade värdet" av ett visst handlingsalternativ. Det förväntade värdet av ett alternativ beräknas genom att man för varje möjligt utfall av alternativet multiplicerar dess sannolikhet med dess värde och sedan summerar dessa produkter. Det förväntade värdet av att ta en lott i ett lotteri med 3 lotter där vinsten är 75 kr är sålunda:

$$1/3 \cdot 0 + 1/3 \cdot 0 + 1/3 \cdot 75 = 25 \text{ kr}$$

Häromdagen dök följande problem upp på redaktionens bord (förmedlat av Wlodek Rabinowicz i Uppsala, som i sin tur fått det från Peter Gärdenfors i Lund, som i sin tur fått det från Sandy Zabell i USA). Antag att någon låter dig välja mellan två kuvert, som innehåller pengar, och att du får veta att det ena innehåller dubbelt så mycket som det andra. Då kanske man resonerar så här: Antag att det vänstra kuvertet innehåller x kronor. Då innehåller det högra kuvertet antingen $2x$ kr eller $x/2$ kronor. Bägge dessa fall är lika sannolika, inget talar mer för det ena än för det andra. Det betyder att sannolikheten är $1/2$ i bägge fallen. Och det betyder i sin tur att det förväntade värdet av att ta det högra kuvertet är

$$1/2 \cdot 2x + 1/2 \cdot x/2 = 1.25x \text{ kr}$$

Det förväntade värdet av att ta det vänstra kuvertet är ju däremot

$$1/2 \cdot x + 1/2 \cdot x = x \text{ kr}$$

Alltså är det förväntade värdet större för det högra kuvertet. Men på ett helt analogt sätt kan man — om man i stället startar med det högra kuvertet — visa att det förväntade värdet är större för det vänstra kuvertet. Men detta innebär en motsägelse. Vår ligger felet? □

Medarbetare i detta nummer av Filosofisk tidskrift: *Carl-Göran Heidegren* har doktorerat i sociologi i Lund, *Anders Tolland* är doktorand i teoretisk filosofi i Göteborg, *Lena Lindgren* är sociolog och förbereder f n en intervjubok med franska filosofer och sociologer, *Joachim Siöcrona* har studerat bl a filosofi och konsthistoria i Uppsala, *Zalma Puterman* är forskningsassistent vid filosofiska institutionen i Uppsala och *Ingmar Persson* är forskarasistent i praktisk filosofi vid Lunds universitet. Omslagsbild av *Christian Swärdshammar*.